

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานวิจัยเป็นกระบวนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพันธกิจ และมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนางานวิจัยของทุกสถาบัน เป็นการกำหนดทิศทางการจัดลำดับความสำคัญ การจัดสรรทรัพยากร การปรับระเบียบระบบ ตลอดจนการดำเนินการและจัดการต่าง ๆ การบริหารงานวิจัยมีส่วนในการทำให้การพัฒนาการวิจัยก้าวหน้าไปตามเป้าหมายหรืออาจทำให้การพัฒนาหยุดชะงักหรือแม้แต่ถอยหลังได้ นอกจากนี้การบริหารงานวิจัยยังเป็นความสำคัญยิ่งของประเทศชาติเป็นกลไกระดมกำลังทรัพยากรและกำลังนักวิจัยให้มุ่งทำงานวิจัยในประเด็นหรือปัญหาที่มีความสำคัญสูงก่อน ซึ่งงานวิจัยจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากไม่มีการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบาย ดังนั้นการประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการด้านการบริหารจัดการเพื่อดึงศักยภาพของคนในสังคมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (สุภาพร พงศ์ภิญโญโอบาส, ทวนทอง เขาวงกตพิงค์, และเรขา อรัญวงศ์, 2556: 69)

จะเห็นได้ว่าขณะที่การวิจัยเป็นภารกิจและบทบาทหลักของสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับบทบาทและภารกิจด้านอื่น ๆ ด้านการสอน การบริการทาง วิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ต้องพัฒนาการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยนั้น ๆ มีบทบาทและมีกิจกรรมที่ครบวงจร ตั้งแต่การแสวงหาความรู้ การเก็บรักษาความรู้ และการใช้ความรู้ แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบันกลับพบว่า การดำเนินภารกิจตามบทบาทและพันธกิจด้านการวิจัย มีปัญหาและอุปสรรค อย่างมากรวมทั้งเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกันไปในทุกระดับขององค์กรจากทั้งปัจจัยภายนอกและภายในจา กการศึกษาพบว่าประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยอย่างจริงจังเหมือนเช่นประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และเกาหลี ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยก่อนหน้าประเทศไทยหลายปี ในขณะที่ประเทศไทยได้ใช้จ่ายงบประมาณด้านการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินร้อยละ 0.20-0.25 ของจีดีพี (GDP) ต่อปี มาเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า 10 ปี และบางปีน้อยกว่านี้ แต่ประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าดังกล่าวได้ใช้งบประมาณแผ่นดินเพื่อการวิจัยถึงร้อยละ 1-4 ของจีดีพี มากกว่าประเทศไทยหลายเท่าตัว จะเห็นได้ชัดว่า ระบบการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยนับว่าเป็นปัจจัยภายนอกอยู่ในสภาพที่อ่อนแอมาก งบประมาณการวิจัยของประเทศไม่เพียงพอต่อ การลงทุนใน

การสร้างการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนากำลังคนและการสร้างองค์ความรู้ที่นับว่าเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทำให้ประเทศไทยขาดโอกาสในการสร้างนวัตกรรม (innovation) และเศรษฐกิจฐานความรู้และฐานเทคโนโลยี ขาดโครงสร้าง (infrastructure) ที่จะทำให้ประเทศหลุดพ้นจากการเป็นประเทศที่ติดกับดักรายได้ระดับกลาง (middle-income trap)

เป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า การพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ระดับกลาง (middle-income trap) สามารถจะทำได้ด้วย การสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยที่เข้มแข็งและมั่นคง มีการพัฒนากำลังคนในทุกด้าน ให้มีความรู้และทักษะระดับสูง มหาวิทยาลัย หน่วยงานและองค์กรด้านการวิจัยจะต้องยกระดับในการทำงานวิจัยพร้อมกับการผลิตกำลังคน การตอบโจทย์และแก้ปัญหา การสร้างผลิตภาพ และประสิทธิภาพขอสหประชาชาติไปพร้อม ๆ กัน จะต้องมีการทำงานร่วมกันเพิ่มขึ้นระหว่างภาครัฐและเอกชน (public and private partnership) มีหน่วยงานวิจัย ศูนย์วิจัยหรือสถาบันวิจัยที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นตัวเชื่อมโยง ศูนย์วิจัยหรือสถาบันวิจัยต้องมีการขยายเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ภาคส่วนของประเทศ และทำงานใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัยและภาคเอกชนให้เข้มข้นและเข้มแข็งมากขึ้นรวมทั้งต้องมีการจัดระบบบริหารจัดการงานวิจัยในระดับอุดมศึกษา ระดับประเทศและระดับกระทรวงใหม่

ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร .) ได้กำหนดตัวชี้วัดหนึ่งเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติราชการสำหรับสถาบันอุดมศึกษาคือ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาสถาบันสู่ระดับสากลซึ่งหมายถึงการที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับการยอมรับทางวิชาการในระดับนานาชาติ ต้องมีองค์ประกอบในการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีอิสระในการสอนและวิจัยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบูรณาการการวิจัยและการสอนเข้าด้วยกัน มีความเป็นเลิศด้านการวิจัย มีความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงที่น่ายกย่องด้านการวิจัยโดยใช้ตัวชี้วัดสถาบันที่จัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกที่เป็นที่ยอมรับดังเช่น Asia Week Ranking กำหนดตัวชี้วัดให้มีผลงานวิจัย ร้อยละ 20 Time Higher Education Supplement-QS World Universities Ranking (THES) กำหนดตัวชี้วัดให้มีคะแนนงานวิจัยของอาจารย์ที่ถูกอ้างอิง ร้อยละ 20 และ Academic Ranking of World Universities (Shanghai Jiao Tong University Ranking) ได้กำหนดตัวชี้วัดจำนวนบทความวิจัยที่ปรากฏในฐานข้อมูล ร้อยละ 20 อาจารย์ นักวิจัยได้รับรางวัลร้อยละ 20 และนักวิจัยได้รับการอ้างอิง ร้อยละ 20 จะเห็นได้ว่าในท่ามกลางระบบการวิจัยที่อ่อนแอของประเทศไทยยังมีแรงกดดันทั้งจากภายนอกและภายในประเทศต่อสถาบันอุดมศึกษาให้พัฒนางานวิจัย เช่นเดียวกับปัจจัยภายใน การบริหารงานวิจัยภายในสถาบันอุดมศึกษายังพบว่ามีปัญหาด้านนโยบายการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันที่ยังไม่ชัดเจนและขาดทิศทาง มีปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยที่มีความสามารถ ขาดแคลน

งบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงมาก สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทั้งช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 และช่วงปี 2549-2550) พบว่า แม้ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งควรจะมีค่านิยมในการบริหารจัดการยังมีการวิจัยต่ออาจารย์ 1 คน อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย คือ มีเพียงร้อยละ 0.11 เท่านั้น และงานวิจัยดังกล่าวนำไปใช้เพียงร้อยละ 0.1 ซึ่งนับว่าน้อยเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่ต้องการ นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้มอบให้อาจารย์ใช้เวลา ในการสอนค่อนข้างมาก ทำให้มีเวลาทำการวิจัยน้อย การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยมีจำนวนจำกัด (พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล, 2556: 21-24 และสินธะวา คามดิษฐ์, กานดา สุกฤษณะศักดิ์ มัวร์ และวิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, 2555: 3)

สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2552: 18-20) ที่วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2549-2550) ซึ่งประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมไปแล้ว 140 แห่ง พบว่า แม้ว่าพันธกิจด้านการวิจัยเป็นพันธกิจที่สำคัญของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา แต่ผลการปฏิบัติงานในด้านนี้ยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ในมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์มีผลการประเมินอยู่ระดับ “พอใช้” 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.87 และผลการประเมินในระดับ “ควรปรับปรุง” จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.45 ซึ่งถ้ารวมทั้งสองระดับจะมีจำนวนถึง 62 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.32 เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานด้านอื่น ๆ จะพบว่า มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์นี้มีผลการประเมินระดับ “พอใช้” และ ระดับ “ควรปรับปรุง” มากกว่ามาตรฐานด้านอื่น ๆ และนอกจากนี้ในรายงานยังระบุข้อสังเกตว่าสถาบันอุดมศึกษาทุกกลุ่มมีผลการดำเนินงานในมาตรฐานด้านการวิจัยต่ำกว่ามาตรฐานอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

มหาวิทยาลัยนวมินทราชินีเป็นมหาวิทยาลัยภายใต้การกำกับของกรุงเทพมหานครที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาเมือง มีพันธกิจหลักเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหาร การจัดการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมและกีฬา การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยมีความเป็นสากลและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ บทบาทของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกรุงเทพมหานครตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครดังกล่าวจึงเป็นความหวังในการให้ความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพแก่บุคคลในชุมชนเขตเมือง กรุงเทพมหานคร โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งในการแก้ปัญหา การบริหารจัดการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเขตเมืองอย่างครอบคลุม มหาวิทยาลัยนวมินทราชินี

อาจสามารถสร้างความโดดเด่นเฉพาะตัวที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นได้ด้วยการดำรงรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น มหาวิทยาลัยของชุมชนเมืองกรุงเทพมหานครโดยใช้ต้นทุนเดิมทางภูมิปัญญาที่มีอยู่ ต้นทุนของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และต้นทุนทรัพยากรการบริหารจัดการที่มีอยู่ในเขตเมืองมาเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นห้องเรียนที่เรียนจากสถานการณ์และปัญหาจริงเป็นต้น ทางของหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะสร้างคนออกไปสร้างเมือง ไปทำงานร่วมกับท้องถิ่น ไปสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับท้องถิ่น กรุงเทพมหานครในการบริหารจัดการให้มหาวิทยาลัยนวมินทราชธานีดำเนินการให้เป็นไปตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่สำคัญคือ มหาวิทยาลัยจะต้องมีการกำหนดตัวบ่งชี้ให้ชัดเจนเพื่อใช้ในการติดตาม การบริหารจัดการและใช้เพื่อประเมินคุณภาพการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ การศึกษาจะช่วยให้การแข่งขันระหว่างสถาบันการศึกษาเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และเป็นหลักประกันให้กับประชาชนได้ว่าจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้สังคมมีความเชื่อมั่นและยอมรับในคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการศึกษา

การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยนวมินทราชธานีจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนระบบการดำเนินการของมหาวิทยาลัย นวมินทราชธานีให้เป็นไปตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยและสอดคล้องตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 ว่าให้มหาวิทยาลัยนวมินทราชธานี ทำการวิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้และนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร สังคม และประเทศชาติ ตัวบ่งชี้ที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จึงมีความสำคัญยิ่งโดยเฉพาะตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยที่จะเป็นตัวบ่งชี้แรกที่เป็นรูปธรรม ในการสร้างองค์ความรู้และความเป็นตัวตนของมหาวิทยาลัยนวมินทราชธานีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ของเขตเมืองกรุงเทพมหานคร แต่จากผลการสัมมนาแผนกลยุทธ์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย นวมินทราชธานี ในวันที่ 7 และ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2558 กลับพบว่ามหาวิทยาลัยนวมินทราชธานียังมี ปัญหาในการบริหารงานวิจัย ระบบบริหารยังไม่เอื้อต่อการทำวิจัย จำนวนงานวิจัยที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยยังมีน้อย ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยยังมีไม่เพียงพอ และขาดโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนการวิจัย เช่น ห้องปฏิบัติการ นักสถิติ ผู้ช่วยวิจัย รวมทั้ง คณาจารย์และบุคลากรด้านการวิจัยเป็นที่ต้องการของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และมหาวิทยาลัย มีคู่แข่งที่มีศักยภาพสูงกว่าในด้านการทำวิจัย (มหาวิทยาลัยนวมินทราชธานี, สำนักอธิการบดี, 2558: 35)

ผู้ศึกษาจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชธานี เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร เพราะจะเป็นรากฐาน ในการวางมาตรฐาน เป้าหมาย แก่ปัญหาและเป็นกรอบในการทำวิจัยรวมทั้งใช้เป็นตัวกำกับ กำหนด

เป้าหมายในการบริหารงานวิจัย ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน ในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชนเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาเมือง อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาบัณฑิตให้ออกไปพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน กับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน

คำถามการวิจัย

ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินตรวจสอบ หรือกำกับบริหาร งานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน ให้มีประสิทธิภาพควรมีมุมมองในด้านใดบ้าง แต่ละด้านมีวัตถุประสงค์อย่างไร รวมทั้งในแต่ละ วัตถุประสงค์ควรมีตัวบ่งชี้อะไรบ้าง

สมมติฐานการวิจัย

ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ถูกพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมกับการประเมิน ตรวจสอบและกำกับการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน โดยคาดว่าตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้น มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยสำหรับการประเมิน ตรวจสอบ และติดตามกำกับบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตราชน เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร โดยใช้แนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลการดำเนินงานหรือประเมินผล การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรที่สามารถแสดงผลของการวัดหรือการประเมินในรูปแบบข้อมูล เชิงปริมาณเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กรหรือหน่วยงานภายใน องค์กร (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556: 195) ภายใต้มุมมองการบริหารงานในลักษณะดุลยภาพใหม่ (new balanced scorecard) (Turkoglu, 2013: 1-3) ซึ่งเป็นแนวคิดถูกพัฒนามาจากแนวคิดการบริหาร ในลักษณะดุลยภาพเดิม (balanced scorecard: BSC) ในช่วงก่อน ปี ค.ศ. 2009 ที่มองการบริหาร

ในลักษณะองค์รวมอย่างครอบคลุม (holistic) ประกอบด้วยมุมมอง 4 ด้านและแต่ละด้านมีตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการกระทำที่แสดงถึงทิศทาง แนวโน้มอย่างชัดเจน ขณะที่ในปี ค.ศ. 2010 แนวคิดการบริหารในลักษณะดุลยภาพเดิม (balanced scorecard) ได้ถูกทำให้แคบเข้าด้วยการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic alignment) ทำให้เกิดมุมมองการบริหารงานในลักษณะดุลยภาพใหม่ (new balanced scorecard) เป็นการรวมแนวคิดเดิมและแนวคิดใหม่เข้าด้วยกันเป็นลักษณะคล้ายวงล้อที่ประกอบไปด้วย 4 มุมมองเดิมด้านการเงิน งบประมาณ (finance) ด้านผู้รับหรือผู้ใช้บริการหรือลูกค้า (customer) ด้านบุคลากร การเรียนรู้และการเจริญเติบโต (people) และด้านกระบวนการจัดการ (process) โดยมีวิสัยทัศน์ (vision) เป็นแกนกลาง และภายใต้รูปแบบแนวคิด 2P4M: แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาของสินธะวา คามดิษฐ์ , กานดา สุกฤษณะศักดิ์ มัวร์ และวิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารณณ์, 2555: 4) ที่มองว่าการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาควรมี 6 ปัจจัยหลัก ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเป็น 6 ด้านตามปัจจัยดังกล่าวโดยที่

1. P ตัวแรกแทนคำว่า Policy หมายถึง ปัจจัยด้านการกำหนดการส่งเสริมการวิจัยตามนโยบาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
2. P ตัวที่สองแทนคำว่า Plan หมายถึง ปัจจัยด้านการวางแผนที่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย แผนการในก้าวต่อไปของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
3. M ตัวแรกแทนคำว่า Man หมายถึง คนหรือบุคลากรวิจัย ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
4. M ตัวที่สองแทนคำว่า Money หมายถึง เงินหรืองบประมาณวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
5. M ตัวที่สามแทนคำว่า Material หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์หรือทรัพยากรการวิจัย และทุนทางสังคมของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
6. M ตัวที่สี่แทนคำว่า Management หมายถึง การบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

และแนวคิดทั้ง 3 ส่วน แนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้ มุมมองการบริหารงานในลักษณะดุลยภาพใหม่ (new balanced scorecard) และแนวคิด 2P4M: แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กันดังแสดงในภาพของกรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชและสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราชิราชได้เป็น 5 มุมมอง ดังนี้

1. Client Perspective: เป็นมุมมองด้านผู้ใช้บริการมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้รับบริการ (customer perspective) ตามแนวคิดของ Balance Scorecard เทียบกับ plan ตามแนวคิด 2p4m ที่จะเป็เป้าหมายเป็นแผนในการดำเนินการในก้าวต่อไปของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบสนองผู้ใช้บริการของ

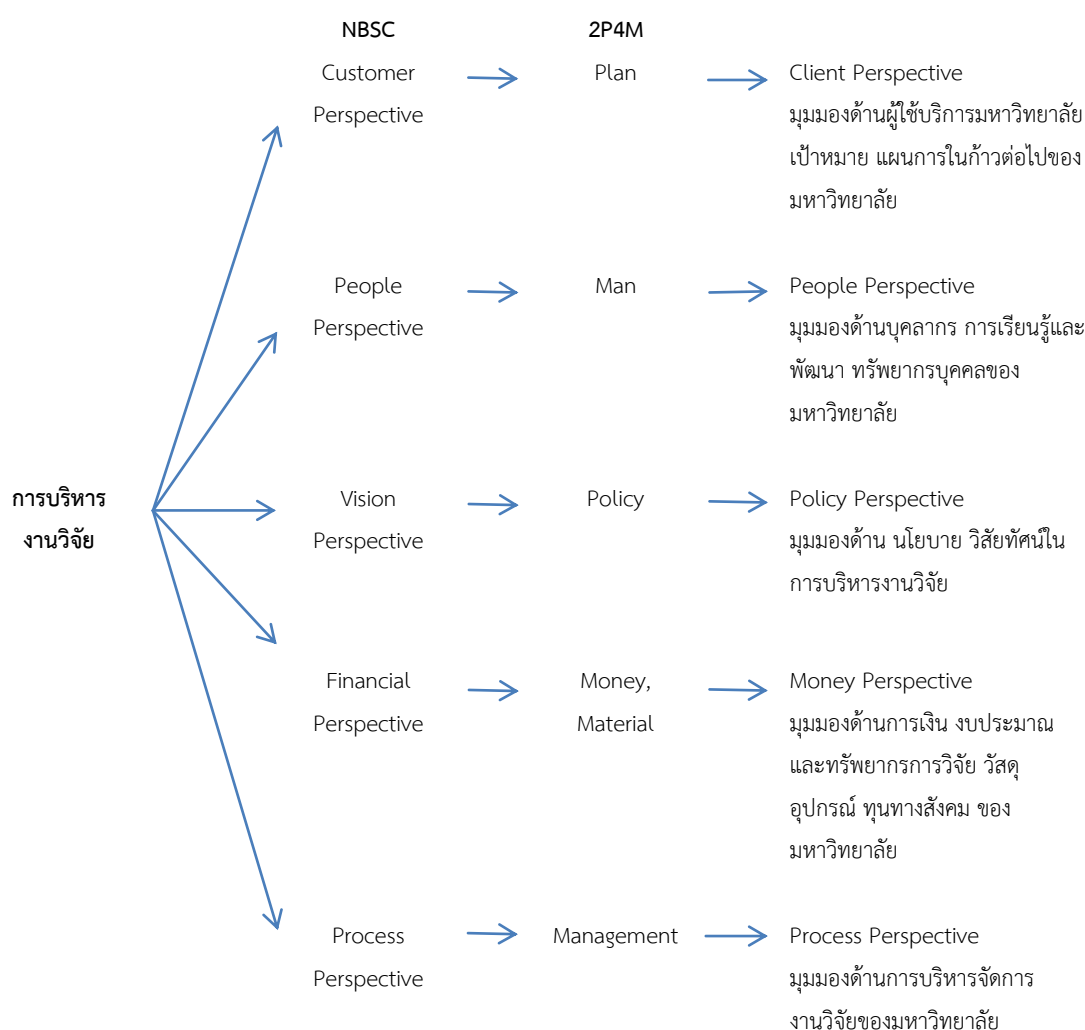
มหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา อาจารย์ ศิษย์เก่า นายจ้าง ชุมชน สังคมกรุงเทพมหานคร หรือประเทศชาติ

2. People Perspective: มุมมองด้านบุคลากร การเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ มหาวิทยาลัย

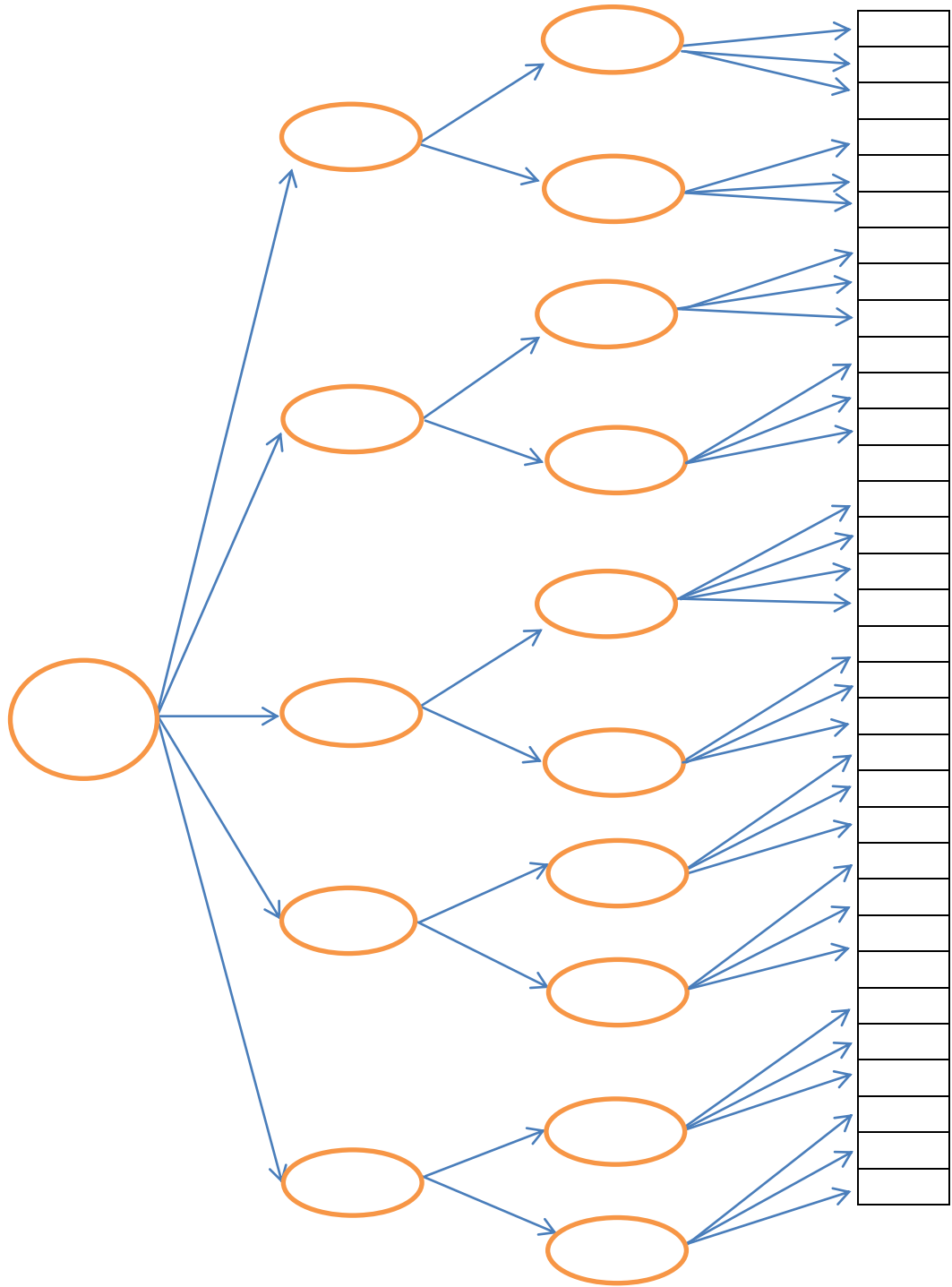
3. Policy Perspective: มุมมองด้าน นโยบาย วิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิจัย

4. Money Perspective: มุมมองด้านการเงิน ที่รวม Money และ Material ตามแนวคิด ของ 2P4M เข้าด้วยกันซึ่งหมายถึงงบประมาณและทรัพยากรการวิจัย วัสดุ อุปกรณ์ ทุนทางสังคม ของมหาวิทยาลัย และ

5. Process Perspective: มุมมองด้านการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ดังภาพ ของกรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราชินา

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดตัวแปรที่สังเกตได้และตัวแปรแฝง 3 ระดับ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เพื่อประเมินตรวจสอบหรือกำกับให้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพด้วยวิธีดุลยภาพใหม่ (new balanced scorecard) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ว่าผลของการวิจัยจะตอบคำถามว่า มุมมองของการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกรุงเทพมหานครมีอะไรบ้าง ภายใต้มุมมองแต่ละมุมมอง มีวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างไร และวัตถุประสงค์แต่ละข้อ มีตัวบ่งชี้ อะไรเท่านั้น โดยไม่หาคำตอบในองค์ประกอบย่อยที่เป็นเป้าหมาย โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่: มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชกรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านประชากร: ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนที่สามารถทำงานวิจัยให้มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชได้
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา: การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

นิยามศัพท์เฉพาะ

ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ ทุนทางสังคมต่าง ๆ ที่สามารถช่วยบริหารจัดการและวางแผน

การบริหารงานวิจัย หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโดยการวางแผน การดำเนินงานวิจัยให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบริหารจะหมายรวมถึงทั้งทรัพยากร โครงสร้างการบริหาร หน่วยงานด้านการวิจัย กิจกรรมด้านการวิจัย การติดตาม ควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานการวิจัย ระยะเวลา และเครือข่ายการวิจัย

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งขึ้นภายใต้การกำกับของกรุงเทพมหานคร และมีการพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัยที่มีความสอดคล้องกับกรุงเทพมหานคร มุ่งสร้างความรู้ที่มีผลต่อการพัฒนากรุงเทพมหานครและมหาวิทยาลัยควบคู่กัน

บุคลากรวิจัย หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ภายใต้การกำกับของกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. **บุคลากรระดับผู้บริหาร** ประกอบด้วย อธิการบดี รองหรือผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่าย ศูนย์ สำนัก หัวหน้าหน่วย และหัวหน้าแผนก

2. บุคลากรระดับผู้ปฏิบัติการ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำที่มีบทบาทสอน วิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม นักวิจัยรวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำในฝ่าย ศูนย์และสำนักวิจัย

งบประมาณวิจัย หมายถึง ทุนหรือจำนวนเงินและแหล่งทุนที่ใช้ในการวิจัยที่มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดสรรและจัดหาสำหรับการวิจัย

ทรัพยากรวิจัย หมายถึง สิ่งที่มหาวิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิจัยและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการ หมายถึง การดำเนินงานที่ทำให้งานวิจัยบรรลุผลตามเป้าหมายครอบคลุมกระบวนการนโยบายการวิจัยและการบริหารจัดการงานวิจัย ได้แก่ การวางแผนงานวิจัย องค์กรวิจัย กิจกรรมการวิจัย การติดตามควบคุม ประเมินผล การเผยแพร่ การใช้ประโยชน์ และเครือข่ายการวิจัย

วิสัยทัศน์ หมายถึง เป้าหมายของมหาวิทยาลัยที่ครอบคลุมวิสัยทัศน์และพันธกิจ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

องค์กรวิจัย หมายถึง หน่วยงานที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย มีระบบและโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีกฎ ระเบียบต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมการวิจัย และมีบุคลากรดำเนินงาน

กิจกรรมการวิจัย หมายถึง สิ่งที่มหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรสนใจทำวิจัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยและผลงานวิจัยร่วมกัน

การติดตาม ควบคุม ประเมินผลการวิจัย หมายถึง ระบบ กลไก วิธีการที่มหาวิทยาลัยดำเนินการกับการทำงานวิจัยของบุคลากรตั้งแต่เริ่มโครงการงานวิจัยเสร็จสิ้นเพื่อให้กระบวนการทำงานวิจัยและผลงานวิจัยมีคุณภาพ

เครือข่ายงานวิจัย หมายถึง การทำงานร่วมกัน ร่วมมือกัน เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายงานวิจัยร่วมกันในระดับนักวิจัยทั้งในสถาบัน นอกสถาบัน ในประเทศและต่างประเทศ

ผลงานวิจัย หมายถึง จำนวนผลงานวิจัยและคุณภาพของผลงานวิจัยที่เกิดจากการส่งเสริมการวิจัยของมหาวิทยาลัย

จำนวนผลงานวิจัย หมายถึง ผลผลิตด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยที่สามารถบอกข้อมูลเป็นปริมาณหรือจำนวนขั้นที่ชัดเจน ทั้งที่เป็นผลงานวิจัยทั้งหมดและจำนวนผลงานต่อบุคลากรวิจัยต่อปี

คุณภาพงานวิจัย หมายถึง ระดับผลการประเมินที่กำหนดขึ้นตามเกณฑ์การประเมิน ที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับอุดมศึกษา

การนำผลงานวิจัยไปใช้ หมายถึง การดำเนินการภายหลังงานวิจัยเสร็จสิ้นโดยมีการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การให้บริการและเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และทางสังคม

การเผยแพร่ผลงานวิจัย หมายถึง การดำเนินการภายหลังงานวิจัยเสร็จสิ้นโดยผู้วิจัยจัดทำเป็นบทความนำไปตีพิมพ์ลงวารสารทั้งในและต่างประเทศหรือเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ไปยังผู้ใช้งานวิจัย

บรรยากาศการวิจัย หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นโดยบุคลากรวิจัยได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้น จูงใจให้บุคลากรวิจัยสนใจทำวิจัยมากขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกระดับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าการศึกษาจะ

1. สามารถค้นพบตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมตามบริบทของมหาวิทยาลัยพร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร
2. สามารถนำตัวบ่งชี้ที่ค้นพบไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้อย่างครบทุกมิติ
3. ทำให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการบริหารเชิงกลยุทธ์
4. ได้รับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบตัวบ่งชี้การบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เพื่อให้มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชสามารถประเมินการบริหารงานวิจัยของตนเองได้อย่างมีคุณภาพสามารถนำผลการประเมินการบริหารงานวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น